
8

Verkiezing ondervoorzitters der Kamer

Aan de orde is **de verkiezing van de eerste en tweede ondervoorzitter der Kamer.**

De voorzitter:

Voordat ik de stemmingen voor de verkiezing van de eerste en tweede ondervoorzitter van de Kamer aan de orde stel, heb ik een mededeling. De stemmingen over de wetsvoorstellen die gisteravond en vanochtend behandeld zijn, zullen plaatsvinden meteen na de dinerpauze. Dat betekent dat vanavond laat alleen nog gestemd zal worden over het wetsvoorstel Wet versterking bestuur pensioenfondsen (33182).

Aan de orde is de verkiezing van de eerste en tweede ondervoorzitter van de Kamer.

Ik deel u mede dat de heer Franken voor de aanvang van deze vergadering aan de Griffier te kennen heeft gegeven dat hij zijn kandidatuur voor het eerste ondervoorzitterschap van de Kamer intrekt. Dat betekent dat er één kandidaat is voor de functie van eerste ondervoorzitter, mevrouw Linthorst, en één kandidaat voor de functie van tweede ondervoorzitter, de heer Franken. Beide kandidaten hebben zich vorige week gepresenteerd.

De heer Thissen (GroenLinks):

Voorzitter. Mijn fractie is uitermate verbaasd. Zou ik mogen vragen waarom de potentiële eerste ondervoorzitter, de heer Hans Franken van het CDA, zich heeft teruggetrokken? Zou hij dat kunnen toelichten?

De voorzitter:

De heer Franken zelf zal dit toelichten.

De heer Franken (CDA):

Voorzitter. In deze Kamer is het gebruikelijk dat in de ondervoorzittersplaatsen wordt voorzien door leden van de elkaar in volgorde van grootte opvolgende fracties. Op die regel valt veel af te dingen, maar in dit geval heb ik die regel aanvaard.

Het tweede punt is dat met deze benadering dezelfde situatie zou ontstaan als voor het aftreden van de vorige Voorzitter. Ik denk dat het goed is om deze periode op die manier af te maken.

De heer Thissen (GroenLinks):

Volgens mij hebben wij afgesproken dat wij niet volgens de wetmatigheid van grootte van fracties voorzitters dan wel ondervoorzitters kiezen, maar dat wij volstrekt vrije verkiezingen organiseren. Ik dring erop aan om niet volgens het vaste stramien van grootte van fracties ondervoorzitters te kiezen, maar gewoon op grond van de kwaliteit van mensen en het feit dat de fracties in de gelegenheid moeten zijn om de beste eerste ondervoorzitter en de beste tweede ondervoorzitter te kiezen. Ik overweeg een schorsing aan te vragen, als de heer Franken dat wenst, want ik wil vrij kunnen kiezen en niet volgens een stramien. Ik wil mijn fractie namelijk niet in overweging geven om blanco te stemmen.

De voorzitter:

De heer Franken heeft zelf toegelicht waarom hij deze keuze heeft gemaakt.

De heer Van Boxtel (D66):

Dat is bekend, maar niettemin doet de heer Thissen een verzoek. Ik steun dit verzoek. Ik betreur het namelijk in hoge mate dat de heer Franken afziet van zijn kandidatuur. Dat blijft altijd zijn eigen keus, maar ik vind het wel jammer. Mocht de heer Franken persisteren, dan stel ik voor om helemaal geen stemming meer te houden. Dan is het namelijk gewoon klaar.

De voorzitter:

Dat laatste is niet mogelijk. Het Reglement van Orde schrijft namelijk voor dat er sowieso gestemd wordt.

De heer Brinkman (CDA):

De heer Franken heeft zijn overwegingen gegeven. Ik voeg eraan toe dat er in de afgelopen twee rondes, die voor het voorzitterschap en ook die daarna, wel oriëntaties zijn geweest. Uiteindelijk is het aan iedereen die zich in dit huis voor een bepaalde functie wil kandideren, om een eigen afweging te maken over de mate van zekerheid die kan worden verkregen. Mijn hele fractie respecteert de beslissing die de heer Franken heeft meegedeeld. Om die reden heb ik ook geen behoefte aan een nader debat.

De heer Marcel de Graaff (PVV):

Ik sluit mij aan bij de woorden van de heer Van Boxtel en de heer Thissen. Zij gaven aan dat in het College van Seniores is gesproken over vrije verkiezingen voor het voorzitterschap en de ondervoorzitterschappen. Ik betreur de gang van zaken dus bijzonder.

De heer Kox (SP):

Voor alle duidelijkheid merk ik het volgende op. We hebben vorige week een keurige vrije verkiezing van de Voorzitter gehad. Daar zijn we allemaal erg gelukkig mee. Ik vind het echter gênant dat een aantal fracties, nu er twee ondervoorzitterschappen te verdelen zijn, toch weer in de oude modus zijn vervallen. Zij zijn namelijk met elkaar gaan onderhandelen om posten te verdelen. Dat doet de waardigheid van dit huis geen goed. We hadden graag ook voor deze twee functies een normale verkiezing gehad. Ik zeg tegen de partijen die het betreft: leer de rare gewoonte af om dingen allemaal buiten af te spreken als je hier met 75 mensen kunt stemmen. Ik wil ook duidelijk maken dat in mijn fractie geen afspraken gemaakt worden. Fractievoorzitters van andere partijen moeten dat ook niet rondvertellen, want dat is eigenlijk dubbelop.

De heer Hermans (VVD):

De lijn van onze fractie is ook vandaag nog steeds: vrije verkiezingen. Onze fractie heeft geen fractiestandpunt over de verkiezing van de ondervoorzitters ingenomen. Daarnaast moeten wij ons goed realiseren dat het ondervoorzitterschap automatisch opnieuw aan de Partij van de Arbeid was toegevallen als geen sprake was geweest van vervanging van de Voorzitter. Wij hebben die lijn de afgelopen periode heel consequent bekeken en gezegd: wij bekijken hoe wij verder gaan opereren. Laat helder zijn dat wij steeds voor vrije verkiezingen zijn geweest, ook nu. Het is in onze fractie geen enkel punt geweest om voor de een of de ander te stemmen; iedereen is daar vrij in.

De heer Nagel (50PLUS):

Ik wil twee opmerkingen maken. Ik reageer allereerst op de opmerking van de heer Hermans dat het ondervoor-

zitterschap automatisch aan de Partij van de Arbeid zou toevallen indien de Voorzitter niet was afgetreden. Ik zeg daarbij het volgende over de consistentie. Het ligt mij zwaar op de maag wat vorige week is gebeurd. De drie belangrijkste functies voor advies in talrijke belangrijke kwesties zijn weer in handen gekomen van één partij, mede door toedoen, door de switch, van de laatste twaalf stemmen tijdens de laatste ronde. Een coalitiegenoot was hiervoor verantwoordelijk. Het ware toch veel beter geweest dat niet drie functies, premier, Tweede Kamervoorzitter en Eerste Kamervoorzitter, bij één partij waren terechtgekomen? Dat is mijn opvatting. Daarnaast steun ik gaarne het voorstel om de heer Franken ruimte voor een heroverweging te geven. Het lijkt mij namelijk geen goede zaak dat er veel blanco stemmen komen.

De heer **Thissen** (GroenLinks):

Ik wil de Hermans nog iets voorhouden. Het is geen automatisme. Wij hebben in dit huis afgesproken om vrije verkiezingen te houden voor de Voorzitter en de twee ondervoorzitters. Dat voor het aftreden van goede collega Fred de Graaf, de eerste ondervoorzitter een PvdA'er was en de tweede ondervoorzitter een CDA'er, doet niks af aan het feit dat de meeste fracties in dit huis nu graag een vrije ronde willen hebben om een eerste ondervoorzitter en vervolgens een tweede ondervoorzitter te kiezen. Dat staat los van de personen. Ik zeg uitdrukkelijk tegen de fractie van de Partij van de Arbeid dat wij niet persoonsgericht zijn. Het gaat om vrije verkiezingen. Blijkbaar hebben wij in deze Kamer te maken met twee coalitiefracties die elkaar van alles gunnen, maar de oppositie niks. Ik pleit ervoor om als countervailing power goed na te denken hoe wij vaststellen wie de eerste en tweede ondervoorzitter worden. Vorige week waren wij uitermate tevreden dat er volslagen vrije verkiezingen zijn geweest die mevrouw Broekers op deze post hebben gezet. Daarom pleit ik er nu voor om volslagen vrij te kunnen kiezen tussen twee kandidaten voor het eerste ondervoorzitterschap. Dan zien wij wel wie het wordt.

Mevrouw **Barth** (PvdA):

Wat de Partij van de Arbeid betreft, bestaan er geen automatismen voor dit soort functies, niet voor het voorzitterschap, niet voor het eerste ondervoorzitterschap en niet voor het tweede ondervoorzitterschap. Tegen iedereen die veronderstelt dat bepaalde afspraken ten grondslag liggen aan de stap van de heer Franken zeg ik dat dergelijke afspraken niet gemaakt zijn. De CDA-fractie is vanochtend volgens mij tot een eigenstandige afweging gekomen. Er zijn geen deals gesloten. Wij geloven niet in dit soort afspraken. Wij hebben wel respect voor de afweging die de heer Franken heeft gemaakt.

De heer **Hermans** (VVD):

Ik zeg nog een keer heel duidelijk het volgende. De VVD-fractie heeft in het College van Senioren voorgesteld om een vrije keuze te hanteren voor de verkiezingen van de diverse posities. Die keuze is vrij, ook voor mijn fractie. Dat gold vorige week en dat geldt ook deze week. Zo simpel is de situatie.

De **voorzitter**:

We kunnen nu toch overgaan tot de verkiezingen. Allereerst is de verkiezing van de eerste ondervoorzitter aan de orde.

Kandidaat is mevrouw Linthorst. Ik constateer dat zij niet de behoefte heeft om een toelichting te geven. Ik constateer ook dat geen van de leden een vraag wil stellen.

Dan gaan we nu over tot de verkiezing. Conform het gestelde in artikel 113 van het Reglement van Orde zal de verkiezing schriftelijk plaatsvinden.

Om tot eerste ondervoorzitter te worden gekozen, heeft een kandidaat de volstrekte meerderheid van de geldig uitgebrachte stemmen nodig. Ik wijs erop dat niet, niet behoorlijk of niet duidelijk ingevulde stembriefjes op grond van artikel 114 van het Reglement van Orde ongeldig zijn. Geldig is een biljet waar alleen de naam van mevrouw Linthorst op staat.

Ik benoem tot stemopnemers de leden Kneppers-Heijnert, als voorzitter, Essers, De Lange en Sent.

Ik verzoek de Kamerbewaarder, de stembriefjes rond te delen en de leden, het stembriefje in te vullen.

Hierna wordt tot schriftelijke stemming overgegaan.

De **voorzitter**:

Ik geef het woord aan mevrouw Kneppers-Heijnert, voorzitter van het stembureau.

Mevrouw **Kneppers-Heijnert**, voorzitter van het stembureau: Voorzitter. Er zijn 73 stemmen uitgebracht. Daarvan zijn 34 stemmen ongeldig. Er zijn 39 stemmen uitgebracht op mevrouw Linthorst.

De **voorzitter**:

Ik dank u wel.

Ik constateer op grond van de uitslag van deze stemming dat mevrouw Linthorst overeenkomstig het vereiste in artikel 115 van het Reglement van Orde een volstrekte meerderheid heeft gekregen. Ongeldige stemmen tellen namelijk niet mee. Daarmee is zij gekozen tot eerste ondervoorzitter van de Eerste Kamer der Staten-Generaal. Mijn gelukwensen.

(applaus)

De **voorzitter**:

Wij gaan nu over tot de verkiezing van de tweede ondervoorzitter van de Eerste Kamer der Staten-Generaal. Kandidaat voor die functie heeft zich gesteld het lid Franken. Ik kijk even naar de heer Franken om te peilen of hij nog behoefte heeft aan een toelichting. Dat is niet het geval.

Wil een van de leden nog een vraag stellen aan de heer Franken? Dat is niet het geval.

Ik denk dat ik niet hoeft te herhalen hoe de procedure zal verlopen bij de verkiezing van de tweede ondervoorzitter. Die heb ik al uiteengezet bij de verkiezing van de eerste ondervoorzitter.

Ik benoem wederom tot stemopnemers de leden Kneppers-Heijnert, als voorzitter, Essers, De Lange en Sent.

Ik verzoek de Kamerbewaarder, de stembriefjes rond te delen en de leden, het stembriefje in te vullen.

Hierna wordt tot schriftelijke stemming overgegaan.

De **voorzitter**:

Ik geef het woord aan mevrouw Kneppers-Heijnert, voorzitter van het stembureau.

Mevrouw **Kneppers-Heijnert** (voorzitter van het stembureau): Voorzitter. Er zijn 73 stemmen uitgebracht. Daarvan zijn 10 stemmen ongeldig. Er zijn 63 stemmen uitgebracht op de heer Franken.

De voorzitter:

Dank u wel, mevrouw Kneppers. Ik constateer op grond van de uitslag van deze stemming dat de heer Franken overeenkomstig het vereiste in artikel 115 van het Reglement van Orde een volstrekte meerderheid heeft verkregen en daarmee is gekozen tot tweede ondervoorzitter van de Eerste Kamer der Staten-Generaal.

(applaus)

De voorzitter:

Ik dank de leden van de commissie van stemopnemers voor de verrichte werkzaamheden. Ik schors de vergadering voor een enkel moment om de leden de gelegenheid te geven om beide gekozen ondervoorzitters te feliciteren. Ik zal dit zelf onderstrepen met een bos bloemen. Ik meld de Kamer ook dat ik mij verheug op de samenwerking met de beide ondervoorzitters.

De vergadering wordt van 14.26 uur tot 14.35 uur geschorst.